

Posudek na diplomovou práci Terezy Novotné

Etika v podnikání

Autorka se zabývá v naší republice velmi aktuální a potřebnou problematikou, a to etickým chováním v rámci podnikatelských aktivit. I přes interdisciplinaritu daného tématu se podařilo autorce najít způsob, jak toto ve svých důsledcích velmi praktické téma teoreticky zakotvit. V psychologii se opírá především o to, že (ne)etické chování je výsledkem rozhodování o morálních dilematech, které je ovlivněno hodnotami. Připomíná v této souvislosti i klasické teorie morálního vývoje, které ovšem ve vztahu k dané problematice významněji nerozvíjí. Téma by si možná více zasloužilo rozpracovat otázku, do jaké míry můžeme etické chování ovlivnit a naučit i v dospělosti a jaký je vztah situačního a osobnostně podmíněného aspektu etického jednání. Ve zbytku teoretické části se autorka věnuje ekonomické a sociální stránce věci a výzkumům podnikatelské a hospodářské etiky.

Citační zdroje jsou dostatečně rozsáhlé (s občasnými odchylkami od citační normy). U některých tvrzení (viz například výzkum napovídající vztah mezi etikou a ekonomickým úspěchem) bych ocenil konkrétních citací více, aby sdělené informace měly spíše metaanalytický charakter.

V empirické části zužitkovává autorka mimořádnou příležitost, kterou měla jako „zúčastněný pozorovatel“ (nevím, nakolik byla sama v celém procesu zainteresovaná a zda byl její výzkum i zájmem zadavatele, takže se vlastně jednalo o výzkum akční) při implementaci etického kodexu a s ním souvisejících požadavků na zvýšení etického chování v konkrétní společnosti. Tato část se zakládá především na analýze stop a výsledků činnosti a na polostrukturovaných rozhovorech. Na základě těchto metod popisuje průběh zavádění etického kodexu v podniku, ale především zaměstnanci vnímaný dopad tohoto kodexu na výskyt a řešení morálních dilemat, ale také změnu postoje zaměstnance k zaměstnavateli. Zde dospívá k řadě využitelných hypotéz. Vzhledem k mapujícímu charakteru studie je také zajímavý soupis konkrétních etických dilemat.

Nejasnost mám pouze v otázce anonymizace dat. Předpokládám, že je pro společnost Skanska pozitivní, že je představena jako společnost, která vyvíjí velké úsilí při zvyšování etického uvědomění a chování. Mělo by však být explicitně uvedeno, že vedením reprezentovaná společnost Skanska byla s publikovanými daty srozuměna a že je také měla či dostala k dispozici. Pokud jde o anonymizaci respondentů, zdá se mi, že by poskytnuté údaje umožnily dané osoby identifikovat, proto bych příště doporučil neprovazovat informaci o počtu let u dané společnosti s pohlavím a zejména konkrétní pracovní pozicí.

Práci vnímám jako velmi užitečnou, a to nejen pro danou společnost, ale i pro společnosti jiné. Trochu bych polemizoval s autorčiným možná až příliš skromným tvrzením, že nejde z takové případové studie generalizovat informace. Domnívám se, že každá případová situace vyzývá k zobecnění, které je následně prověřováno dalšími případovými studiemi. Jinak by tento žánr v rámci metodologie své místo neměl.

Tato více než stostranná práce splňuje požadavky kladené na úspěšné diplomové práce. Kromě výše uvedeného práci jen trochu ubírají drobné formální nedostatky. Navrhuji hodnotit tuto diplomovou práci známkou „velmi dobře“.

MUDr. Mgr. Radvan Bahbouh, PhD

Katedra psychologie FF UK